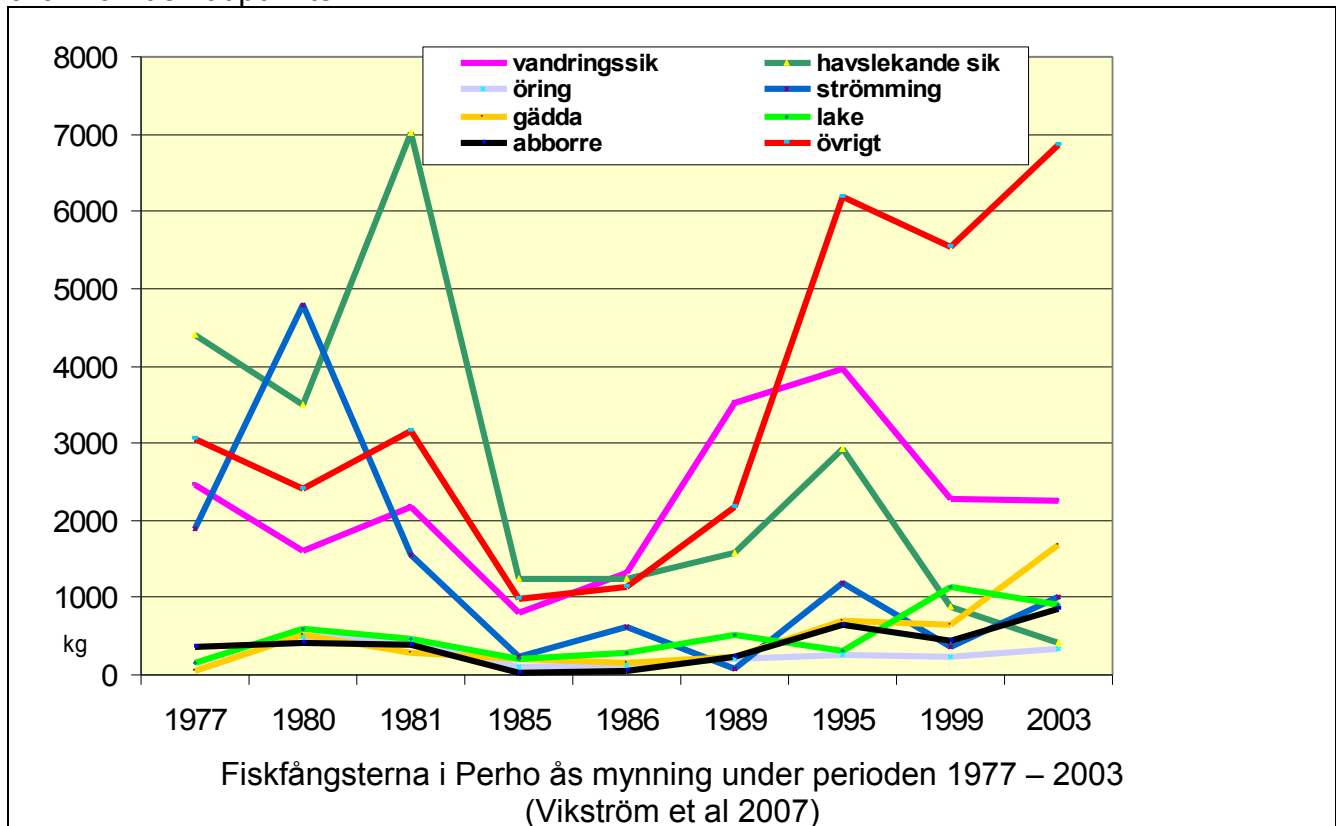

Perho ås delområde (ån och mynningsområdet)

Uppgifterna om fiskfångsterna i åmynningen och ån baserar sig på fiskeområdets insamlade statistik från medlemsorganisationerna samt på utförda fiskeriundersökningar i området. Medlemsorganisationerna i åmynningen och i Perho å är Rödsö, Korplax, Vittsar, Palo, Kaustar och Nedervetil fiskargille.

Fiskfångsten från Perho ås mynning har varierat mellan knappt 4 000 kg och dryga 16 000 kg under åren 1978 – 2003. Sjöfångsterna har minskat på bekostnad av gruppen "övrigt" (mört, id och braxen) från medlet på 1980-talet. Den havslekande sikens andel i fångsterna minskade radikalt från 1980-talet, medan andelen vandringsik i fångsterna sakta ökar från den tidpunkten.

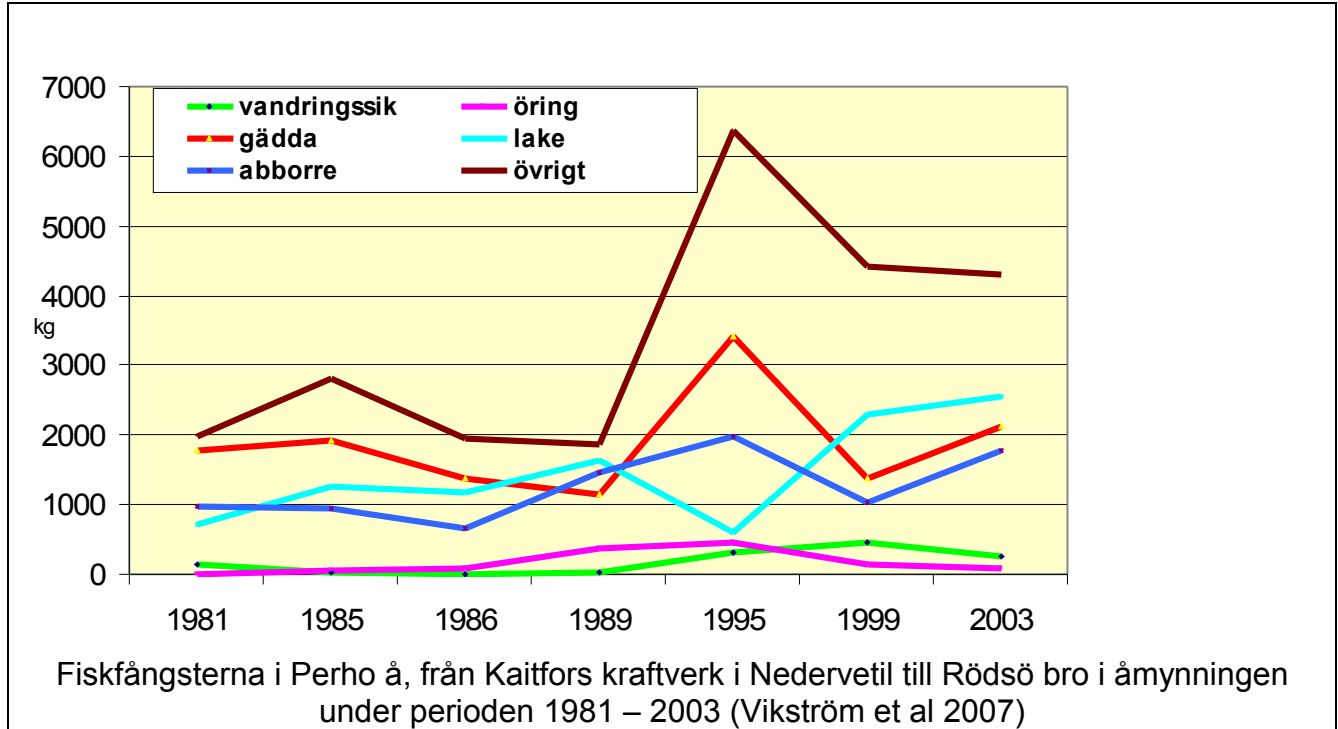

Perho ås vandringsik är en genetisk unik sikform (Aho & Leskelä, 2003). Den förökar sig, enligt nuvarande kunskap, i åmynningen ända fram till bron vid riksväg 8. Enligt beräkningar gjorda av Västra Finlands miljöcentral var den naturliga yngelproduktionen år 2003 ca 50.000 yngel. Vandringssikens lekbestånd i Perho å uppskattades då till högst några hundra fiskar per år.

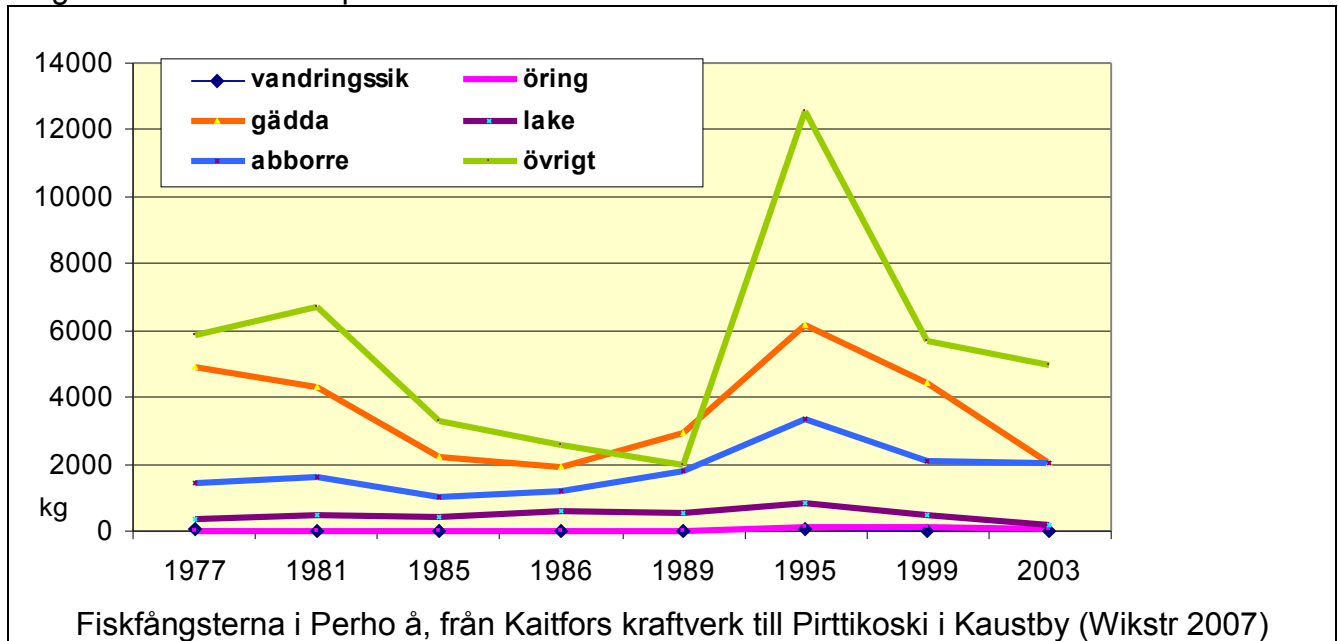
Romtagning av Perho å:s egen vandringsikstam påbörjades år 2003. Hösten 2007 fångades drygt 2 100 st uppvandrande sikar, med en medelvikt för honor på 1 kg och 0,7 kg för hanar (maxvikten: 4 kg). Vandringsikbeståndet i ån håller alltså på att öka (P-H Nylund, 2008)

De totala fiskfångsterna i ån, i området från kraftverket i Nedervetil ner till Rödsö bro i åmynningen har under perioden 1978 – 2003 varierat mellan ca 5 500 kg och dryga 15 000

kg/år. De viktigaste fångsterna har varit gädda, abborre och lake. Mörtfiskarnas andel (kategorin "övrigt" i figuren) av fångsten har även i detta åvsnitt ökat markant sedan slutet på 1980-talet.

Fångsterna i avsnittet från kraftverket uppströms genom den mellersta sjögruppen upp till kraftverksdammen i Pirttikoski i Kaustby har under samma period varierat mellan dryga 6000 kg och 23 000 kg. De viktigaste arterna här är gädda, abborre och lake. Gäddans andel i fångsterna har minskat på bekostnad av andelen mörtfiskar.

Tabell: Fiskfångster i olika delområden av Perho å under perioden 1977 – 2003 Uppgifterna hämtade ur slutrapporten för fiskerikontrollen av regleringen av Perho å (Vikström et al 2007) och baserar sig på följande undersökningar:

- 1) Salmela, 1978; 2) Pyhälampi, 1981; 3) Österholm 1983; 4) Ojutkangas, 1987; 5) Pakkala, 1990; 6) Vikström & Seppälä, 2002; 7) Jääskä & Vikström, 2005.

Åmyningen till Rödsö bro och havet									
	1977 ¹⁾	1980 ²⁾	1981 ³⁾	1985 ⁴⁾	1986 ⁴⁾	1989 ⁵⁾	1995 ⁶⁾	1999 ⁶⁾	2003 ⁷⁾
	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)
vandringssik	2454	1602	2176	812	1311	3532	3974	2284	2249
havslekande sik	4407	3495	7025	1246	1254	1591	2938	888	415
öring		483	470	116	133	198	249	232	327
strömming	1891	4792	1559	226	610	72	1193	366	999
gädda	39	517	297	203	153	234	695	650	1690
lake	144	594	455	201	295	512	320	1150	903
abborre	372	412	389	31	61	234	659	442	864
id	45		15	26	39	295	1522	1010	1898
braxen	180	1417	1344	276	217	172	1026	1777	1515
mört						1080	1312	2037	2025
övrigt	2819	992	1794	692	890	636	2331	722	1424
totalt	12351	14304	15524	3829	4963	8556	16219	11558	14309

Från kraftverket till Rödsö bro							
	1981 ³⁾	1985 ⁴⁾	1986 ⁴⁾	1989 ⁵⁾	1995 ⁶⁾	1999 ⁶⁾	2003 ⁷⁾
	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)
vandringssik	147	36	4	15	322	472	258
öring	9	50	76	373	465	149	98
gädda	1780	1927	1383	1153	3421	1387	2125
lake	714	1271	1165	1648	594	2303	2549
abborre	987	933	661	1449	1980	1028	1776
id	72	136	157	287	1141	377	728
braxen	503	801	543	821	935	1386	1222
mört	1194	1580	988	686	3746	2236	2259
övrigt	217	296	259	68	537	428	90
totalt	5623	7030	5236	6500	13141	9766	11105

Mellersta sjöområdet till Pirttikoski								
	1977 ¹⁾	1981 ³⁾	1985 ⁴⁾	1986 ⁴⁾	1989 ⁵⁾	1995 ⁶⁾	1999 ⁶⁾	2003 ⁷⁾
	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)	(kg)
vandringssik	32	6	9	9	0	31	15	0
öring	0	12	6	6	4	134	117	82
gädda	4902	4336	2228	1890	2945	6163	4410	2016
lake	350	507	399	585	531	831	478	198
abborre	1448	1629	1040	1190	1803	3363	2071	2057
id	74	111	4	48	61	487	199	213
braxen	1164	1792	1169	1299	706	4181	1945	1450
mört	3054	4178	878	833	1042	7229	2992	3074
övrigt	1570	649	1245	371	157	667	560	229
totalt	12594	13220	6978	6231	7249	23086	12787	9319

Åns ekonomiskt viktigaste art är numera nejönöga. När vandringsfiskbestånden kollapsade i och med reglerings- och torrläggningsarbeten på 1950- och 1960-talen koncentrerades det kommersiella fisket till just nejönögat. Före kraftverksbyggnaden på 1980-talet var nejönögonfångsten ca 100.000 st per år (Wikström et al 2005). Efter kraftverksstarten minskade fångsterna radikalt. Idag fångar ca 15 yrkes- och binäringsfiskare mellan 30.000 – 50 000 st nejönögon per år.

Kräftbeståndet har inte återhämtat sig från pesten på 1960-1970 talen. Enligt uppgift från Nedervetil fiskargilles ordförande Lars Koski (muntligt 2008) finns det ännu kvar pestsmitta i de några kräftor som finns kvar i ån. Kräftfångsterna är numera mycket marginella.

Negativa faktorer i samband med fisket i Perho ås delområde

- fiskarnas naturliga vandringsled upp till sina reproduktionsområden avbröts i samband med byggandet av Kaitfors kraftverk år 1981
- korttidsregleringen försvårar fisket ända från kraftverket ner till åmynningen
- kvicksilverhalten i stora fiskar i de mellersta sjöarna är fortfarande hög
- urlakning av sura sulfatjordar längs hela åsträckan inom fiskeområdet gör vattendraget surt med jämna mellanrum
- stora "skräpfisk"bestånd i åmynningen och havet utanför